

Datum
2018-11-05

Magnus Thorstensson, 08-677 28 06
magnus.thorstensson@energiforetagen.se

Energimarknadsinspektionen
Caroline Törnkvist
caroline.tornqvist@ei.se

Införandet av 15-minuters avräkningsperiod

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Energiföretagen Sverige stödjer införandet av 15-minuters avräkningsperiod då det är en förutsättning såväl vad gäller möjligheterna för Svenska kraftnät (SvK) att bibehålla en effektiv balansering och god frekvenskvalité, som en förutsättning för marknaden att leverera korrekta prissignalerna till aktörerna och samtidigt vidga marknaden för obalanser mot Europa.

Vidare stöder föreningen SvK:s förslag att elmarknadshubben ska kunna hantera kvartsavräkning oavsett om mätpunkter rapporteras per månad, timme, eller kvart.

Genomförandet av en total övergång till 15-minuters avräkningsperiod baseras på de europeiska nätkoderna (främst den s.k. Balanskoden), införande av elmarknadshubb samt de nya funktionskraven på elmätare. Föreningen finner dock den bristande samordning rörande implementeringen av dessa internationella respektive nationella initiativ olycklig. Vi menar att det dels finns risk för förseningar i tidplanerna, dels för omotiverade kostnader vilket drabbar elkunderna och det övriga samhället.

Föreningen menar att någon av följande åtgärder bör genomföras:

- Nätavräkningsfunktionen utvecklas centralt av SvK
- Uppskov med implementeringen av 15-minuters avräkningsperiod tills elmarknadshubben är driftsatt (enligt nuvarande tidplan)

Stockholm som ovan

Pernilla Winnhed
Verkställande direktör

Bakgrund

Enligt den senaste tillgängliga informationen sker införandet av 15-minuters avräkningsperiod i tre steg enligt nedan.

Steg 1: Period Q3-4 2020 fram tills elmarknadshubben är driftsatt

- Insamling med 15 minuters upplösning av nätutbyten och produktion exklusive mikroproduktion
- Förbrukningsprofil beräknas av nätägaren
- Mikroproduktion och all timmätt förbrukning schabloniseras linjärt av eSett

Steg 2: Period efter driftsättning av elmarknadshubben fram till 2025

- Insamling med 15 minuters upplösning av nätutbyten och produktion exklusive mikroproduktion plus mätare kategori 3-5 för förbrukningsmätpunkter
- Nätavräkning utförs av elmarknadshubben
- Mikroproduktion schabloniseras linjärt
- Övrig förbrukning schabloniseras enligt förbrukningsprofilen (funktion är planerat att implementeras i hubblösningen)

Steg 3: Period från 2025 och framåt

- Insamling med 15 minuters upplösning för alla mätpunkter som enligt nuvarande regelverk timavräknas
- Nätavräkning utförs av elmarknadshubben

Motivering

Vår argumentation bottnar i att spara kostnader och minska risker för fel. Enligt vår uppfattning innebär ett införande av 15-minuters avräkningsperiod innan driftsättning av hubben att aktörerna på marknaden får betala stora och omotiverade kostnader till en begränsad nytta.

Nuvarande förslag till genomförande innebär att marknadens aktörer måste bygga om och uppdatera befintliga system och rapporteringsverktyg (skicka och ta emot mätserier, avräkningsdata, databaser, etc.) till att hantera 15-minuters upplösning under en begränsad tidsperiod tills dess att hubben driftsätts. Detta medför i våra ögon en stor och onödig kostnad.

Detta särskilt som många av dessa system i nuvarande form kommer att kunna pensioneras när hubben driftsätts, kommunikation sker på nytt vis och avräkningen kommer att ske i hubben. Därmed kommer allt detta arbete med anpassningar, uppdateringar etc. att enligt nuvarande tidsplan bara användas ca ½ år.

Då elmarknadshubben på sikt kommer att ta över all avräkning, har detta lett till att systemleverantörer av avräkningssystem inte har några planer på vidareutveckling av dagens avräkningsfunktion, vilket i sig leder till ökade kostnader för en temporär lösning för genomförandet.

Enligt den nuvarande tidplanen måste nätavräkningen utvecklas hos mer än 170 aktörer, vilka kommer att hitta egna lösningar. Här finns en uppenbar risk att många problem och missuppfattningar kan uppstå, och som inte kommer att lösas förrän hubben är driftsatt och tar över avräkningen. Därmed finns också en risk för att omställning av rapporteringen inte hinner genomföras på ett helt genomtänkt sätt hos alla bolag innan elmarknadshubben är driftsatt.

I och med att det är mer än 170 aktörer som ska införa 15-minuters avräkningsperiod, finns också risken att någon aktör inte hinner med utvecklingen i tid vilket kan försena reformen.

Den bristande samordningen av införandet av 15-minuters avräkningsperiod, elmarknadshubben respektive de nya funktionskraven på elmätare, innebär också att det uppstår konkurrens om resurserna såväl inom som mellan företagen på elmarknaden.

I nuläget är större delen av resurserna inom företagen redan upptagna med att göra anpassningar till elmarknadshubben. Det är dock samma resurser som kommer att behövas för att göra de nödvändiga anpassningarna till 15-minuters avräkningsperiod. Den enligt nuvarande tidplanen korta övergångsperioden, innebär att det är svårt att motivera resursförstärkningar, speciellt som många företag idag är ekonomiskt ansträngda.

Vidare måste beaktas att externa resurser också är begränsade. Affärsområdet för systemutveckling för elmarknaden är trots allt begränsat i Sverige, och risken finns att de IT-resurser som finns inte räcker till för alla aktörer, vilket kan leda till försening av reformen.

I sammanhanget vill vi även lyfta att det enligt de senaste förslagen till genomförande av 15-minuters avräkningsperiod finns oklarheter rörande hanteringen av schabloniseringen av förbrukningen i och med dagens två olika avräkningsmetoder. Enligt preliminära uppgifter kan den linjära fördelningen av timmätt förbrukning leda till obalanser i fördelningen av profilkostnaderna, men även till obalanser i näten med positiv förbrukningsprofil/nätförlust.

Vidare finns det risk för att kombinationen av linjär fördelning av förbrukning och uppmätt produktion kan leda till negativa konsekvenser i anskaffningen av el.